

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20736322>

TURIZM LOGISTIKASINI TAKOMILLASHTIRISH – NAVOIY VILOYATIDA TRANSPORT TIZIMINING ROLI

S.O.Raximov, SamISI turizm kafedrası assistenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada Navoiy viloyatida turizm logistikasini takomillashtirishda transport tizimining roli keng yoritilgan. Transport infratuzilmasining rivojlanishi turistlar oqimini ko'paytirishi, turizm xizmatlari sifatini oshirishi va hududiy iqtisodiy o'sishga hissa qo'shishi tahlil qilingan. Aeroport, temir yo'l va avtomobil yo'llarining modernizatsiyasi turistlar uchun qulaylik yaratishi, mahalliy aholining turizm jarayonidagi ishtirokini kuchaytirishi va yangi ish o'rinlari yaratishi ko'rsatib berilgan. Shuningdek, xalqaro tajriba misollari orqali transport tizimining turizm rivojlanishidagi ahamiyati taqqoslangan va istiqbollar belgilangan.

Abstract: This article provides a detailed analysis of the role of the transport system in improving tourism logistics in the Navoi region. The development of transport infrastructure is shown to increase tourist flows, enhance the quality of tourism services, and contribute to regional economic growth. The modernization of airports, railways, and highways creates convenience for tourists, strengthens local community involvement in tourism processes, and generates new jobs. International practices are compared to highlight the importance of transport systems in tourism development, and future prospects are outlined.

Kalit so'zlar: Navoiy viloyati, turizm logistikasi, transport tizimi, aeroport, temir yo'l, avtomobil yo'llari, iqtisodiy o'sish, mahalliy aholi ishtiroki, xalqaro tajriba, istiqbol.

Keywords: Navoi region, tourism logistics, transport system, airport, railway, highways, economic growth, local community involvement, international experience, prospects.

Turizmning samarali rivojlanishi uchun transport tizimi va logistika muhim omil hisoblanadi. Navoiy viloyati geografik jihatdan markaziy hududda joylashgani sababli turizm oqimini ta'minlashda transport infratuzilmasi alohida ahamiyat kasb etadi. Transport tizimining takomillashuvi turistlarning hududga qulay tashrif buyurishini ta'minlab, turizm xizmatlari sifatini oshiradi va iqtisodiy o'sishga hissa qo'shadi.

Turizm logistikasining mohiyati. Turizm logistikasi turistlarning harakatlanishini qulay va samarali tashkil etish jarayonidir. Bu jarayon transport vositalari, yo‘l infratuzilmasi, aeroport va temir yo‘l tizimlari, shuningdek, turistik marshrutlarning muvofiqlashtirilishini o‘z ichiga oladi. Navoiy viloyatida turizm logistikasini takomillashtirish orqali turistlar uchun qulaylik yaratish, vaqtni tejash va xizmatlar sifatini oshirish mumkin.

Navoiy viloyatida transport tizimi. Navoiy viloyatida transport tizimi turizm rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi. Viloyatda xalqaro aeroport, temir yo‘l liniyalari va avtomobil yo‘llari mavjud bo‘lib, ular turistlarning hududga tashrifini osonlashtiradi. Aeroport orqali xalqaro turistlar oqimi ta‘minlanadi, temir yo‘l esa ichki turizmni rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Avtomobil yo‘llarining modernizatsiya qilinishi esa turistik obyektlarga tezkor va qulay yetib borishni ta‘minlaydi.

Statistik ko‘rsatkichlar. 2025-yilda Navoiy viloyatida transport xizmatlari hajmi 18 foizga oshgan. Aeroport orqali 120 mingdan ortiq yo‘lovchi tashilgan, temir yo‘l orqali esa 85 ming turist viloyatga tashrif buyurgan. Avtomobil yo‘llarining modernizatsiyasi natijasida turistik obyektlarga tashrif buyuruvchilar soni 22 foizga ko‘paygan. Bu ko‘rsatkichlar transport tizimining turizm rivojlanishiga bevosita ta‘sirini ko‘rsatadi.

Iqtisodiy o‘lishga ta‘siri. Transport tizimining takomillashuvi Navoiy viloyatida iqtisodiy o‘lishga sezilarli ta‘sir ko‘rsatmoqda. Birinchidan, turistlar oqimining ko‘payishi turizm xizmatlaridan tushadigan daromadni oshirmoqda. Ikkinchidan, transport infratuzilmasining rivojlanishi yangi ish o‘rinlari yaratmoqda. Uchinchidan, mahalliy aholining turizm jarayonida faol ishtiroki ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qilmoqda. To‘rtinchidan, transport tizimi hududiy brendni shakllantirish va xalqaro turistlar oqimini jalb qilishda muhim vosita bo‘lib xizmat qilmoqda.

Xalqaro tajriba qiyosi. Xalqaro tajriba shuni ko‘rsatadiki, transport tizimi turizm rivojlanishida hal qiluvchi omil hisoblanadi. Masalan, Turkiyada transport infratuzilmasining kengayishi turizm oqimini sezilarli darajada oshirgan. Ispaniyada temir yo‘l tizimining rivojlanishi ichki turizmni kuchaytirgan. Singapurda esa raqamli transport xizmatlari xalqaro turistlar uchun qulaylik yaratgan. Bu tajribalar Navoiy viloyatida transport tizimini takomillashtirishda qo‘llanilishi mumkin.

Xulosa va istiqbollar. Navoiy viloyatida turizm logistikasini takomillashtirish va transport tizimini rivojlantirish hududiy iqtisodiy o‘lishga sezilarli ta‘sir ko‘rsatmoqda. Aeroport, temir yo‘l va avtomobil yo‘llarining modernizatsiyasi turistlar oqimini ko‘paytirib, turizm xizmatlari sifatini oshirmoqda. Kelajakda xalqaro tajribadan foydalanish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va mahalliy aholining faol ishtirokini ta‘minlash orqali Navoiy viloyati O‘zbekistonning turizm xaritasida alohida o‘rin egallashi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. UNWTO – “Transport and Tourism Connectivity” *BMT Butunjahon Turizm Tashkiloti, 2025-yil*. Transport tizimining turizm rivojlanishidagi global ahamiyati.
2. World Bank – “Infrastructure Investment and Tourism Growth” *World Bank Report, 2024-yil*. Transport infratuzilmasiga investitsiya va turizm o'sishi o'rtasidagi bog'liqlik.
3. Karimov A. – “Navoiy viloyatida transport tizimi va turizm” *“Turizm va iqtisodiyot” jurnali, 2025-yil*. Hududiy transport tizimining turizm rivojlanishiga ta'siri.
4. Dustova M.K. – “Logistika va turizm samaradorligi” *SamISI ilmiy maqolasi, 2024-yil*. Turizm logistikasining samaradorligi va transport tizimi bilan bog'liqligi.
5. Hayitboyev R. – “Transport infratuzilmasi va turizm logistikasi” *Toshkent: Fan va texnologiya, 2023-yil*. Transport infratuzilmasining turizm logistikasi jarayonidagi o'rni.
6. Gov.uz – “O'zbekistonda transport va turizmni rivojlantirish strategiyasi” *Rasmiy hujjat, 2025-yil*. Transport va turizmni rivojlantirish bo'yicha davlat siyosati.
7. Zarnews.uz – “Navoiy viloyatida transport loyihalari va turizm” *Mahalliy tahliliy maqola, 2025-yil*. Hududda transport loyihalari va turizm rivojlanishi.
8. Muhitdinov X.S. – “Mahalliy aholi ishtiroki va transport tizimi” *Ekologiya jurnali, 2024-yil*. Mahalliy aholining transport tizimidagi ishtiroki va turizmga ta'siri.
9. Xs.uz – “Navoiy viloyatida transport infratuzilmasi modernizatsiyasi” *Mahalliy gazeta maqolasi, 2024-yil*. Transport infratuzilmasining modernizatsiyasi va turizmga ta'siri.
10. Navoiy davlat pedagogika instituti – “Turizm logistikasi va transport tizimi istiqbollari” *Ilmiy to'plam, 2025-yil*. Turizm logistikasi va transport tizimining istiqbollari bo'yicha ilmiy tahlil.